

Uchwała Rady Młodych Naukowców nr 2/2020 z dnia 16 stycznia 2020 r. w sprawie postępowań konkursowych na stanowisko profesora uczelni

Na podstawie § 3 pkt 1 i 2 Zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 31 października 2018 r. w sprawie powołania zespołu doradczego – Rady Młodych Naukowców (Dz. Urz. MNiSW z 2018 r. poz. 50) Rada Młodych Naukowców uchwała, co następuje:

§ 1

Rada Młodych Naukowców z niepokojem odnotowuje, że w ostatnim czasie ogłoszone zostały w polskich uczelniach wyższych konkursy na stanowiska profesora uczelni, w których sformułowany został wymóg posiadania stopnia doktora habilitowanego.

§ 2

Naszym zdaniem tego typu **postępowanie uczelni wyższych stoi w zdecydowanej sprzeczności z duchem ustawy** z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (zwanej dalej ustawą), **przede wszystkim z przewidzianą w tej ustawie zasadą fakultatywności habilitacji**. W zakresie postępowania awansowego zabezpieczeniem praw osób nieposiadających habilitacji miały być przepisy art. 116 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 116 ust. 4 pkt 2 ustawy. Przepis art. 116 ust. 4 pkt 2 ustawy formułuje wszak **zakaz tworzenia w statucie wymagań kwalifikacyjnych do zajmowania stanowiska profesora uczelni, dotyczących posiadania lub obowiązku uzyskania określonego stopnia lub tytułu**, poza określonymi w ustawie, jako minimalne na dane stanowisko. Naszym zdaniem **zakaz ten musi rozciągać się także na organizację konkursów na stanowiska w uczelniach wyższych**. Inna interpretacja uderza w naszym przekonaniu w postulat skuteczności prawa.

§ 3

W ocenie Rady Młodych Naukowców organizacja konkursów na stanowisko profesora uczelni zawierających wymóg posiadania stopnia doktora habilitowanego dyskryminuje osoby, które tego stopnia nie uzyskały. Dotyczy to między innymi osób, które swoją dotychczasową karierę naukową prowadziły za granicą w systemach niewymagających uzyskania habilitacji. W opisanych w § 1 niniejszej uchwały konkursach nie bierze się pod uwagę dorobku naukowego takich osób, uzależniając udział w nich od uzyskania określonego stopnia. Jest to w związku z tym w sposób oczywisty **niezgodne z postulatami umiędzynarodowienia polskiej nauki oraz kładzenia większego nacisku na dorobek naukowy, aniżeli na uzyskane stopnie i tytuł**, które formułowane były w okresie prac nad reformą nauki i szkolnictwa wyższego. Opisywane przez nas regulacje statutowe oraz konkursowe z pewnością bowiem odstraszą naukowców zagranicznych od ubiegania się o stanowisko profesora na polskiej uczelni organizującej tego typu konkurs. Z tych powodów, opisywany stan rzeczy **ogranicza naszym zdaniem mobilność naukową w polskich jednostkach naukowych**.

§ 4

Rada Młodych Naukowców dostrzega w przedmiocie wyżej opisywanych konkursów intencję uczelni do zatrudniania na stanowisku profesora wyłącznie osób zdolnych do pełnienia funkcji promotora w postępowaniu doktorskim. Uprawnienie to jest w ustawie *de facto* zasadniczym wyróżnikiem stopnia doktora habilitowanego. Tego typu konstrukcja jest powodem, dla którego **wybitni naukowcy, którzy dotychczasową karierę prowadzili za granicą, nie mają uprawnień do pełnienia funkcji promotora w Polsce**. Problem ten dotyczy także polskich naukowców, gdyż **habilitacja wyraźnie opóźnia moment uzyskania samodzielności naukowej, wbrew trendom w nauce światowej**.

§ 5

Biorąc pod uwagę wyżej opisany stan faktyczny i prawny po pierwszym okresie od wprowadzenia reformy szkolnictwa wyższego i nauki, wyrażamy pogląd, że **odtworzony jest obecnie w Polsce trójstopniowy system hierarchizacji tytułu i stopni naukowych na zasadach istniejących przed reformą**. System ten nie jest **kompatybilny z modelem kariery naukowej na świecie**, utrudnia wymianę międzynarodową oraz przedkłada uzyskiwane stopnie naukowe nad faktyczny dorobek w ocenie badacza w postępowaniach awansowych. W ocenie Rady Młodych Naukowców **patologii tych nie zmieniła zasada fakultatywności habilitacji, która stała się w praktyce zasadą martwą**, pomimo dobrych intencji ustawodawcy. W tej sytuacji Rada Młodych Naukowców, podobnie jak w przypadku uchwał nr V/6 z dnia 29 marca 2016 r. oraz V/21 z dnia 7 stycznia 2017 r., postuluje **zniesienie stopnia doktora habilitowanego**. W związku z tym apelujemy o rozpoczęcie prac nad nowelizacją ustawy.

§ 6

Uchwałę otrzymują Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu RP, Przewodniczący Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu RP, Przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej, Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Prezes Polskiej Akademii Nauk, Przewodniczący Uniwersyteckiej Komisji Nauki, Przewodniczący Krajowej Reprezentacji Doktorantów, Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ Solidarność, Przewodniczący Rady Branży “Oświata i Nauka” Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców

dr Piotr Wojtulek